

Naslov:

Trumbić, Ante

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Ante Trumbić (Split, 17.05.1864. - Zagreb, 17.11.1938.), političar. Gimnaziju završio u Splitu, pravo studirao u Zagrebu, Beču i Grazu, gdje je 1890. i doktorirao. Radio kao odvjetnik u Splitu te se posvetio politici (pristaša Stranke prava). Zajedno s F. Supilom sudjelovao u inicijativama za ujedinjenje pravaških grupa u Dalmaciji. God. 1895. izabran za poslanika u Dalmatinskom saboru, a 1897. i u Carevinskom vijeću u Beču. Nakon izbijanja narodnog pokreta u Hrvatskoj 1903., s P. Čingrijom, J. Biankinijem, F. Supilom i J. Smodlakom pokrenuo politiku novoga kursa, čiji je program iznio u znamenitom govoru pred zastupnicima Dalmatinskog sabora. Veliku je ulogu imao i pri donošenju Riječke rezolucije (1905.), te stvaranju Hrvatsko-srpske koalicije, koja se uz potporu mađarskih političara trebala suprotstaviti bečkoj politici. God. 1905. izabran za gradonačelnika Splita. Uoči Prvog svjetskog rata zauzimao se za oslobođenje i ujedinjenje Južnih Slavena izvan Austro-Ugarske. Po izbijanju sukoba emigrirao u Italiju, gdje je s F. Supilom i I. Meštrovićem, nastojao spriječiti davanje teritorijalnih obećanja Italiji. Nakon formiranja Jugoslavenkog odbora u Parizu (30.04.1915.), izabran za njegova predsjednika. Uskoro se razišao s dotadašnjim bliskim suradnikom F. Supilom na pitanjima odnosa Odbora prema srpskoj vladi, kao i na pitanjima koncepcije nove države koja se trebala stvoriti nakon završetka rata. Smatrajući da se pod svaku cijenu mora očuvati zajednička politika sa Srbijom i bojeći se talijanskih zahtjeva za Dalmacijom te mogućom diobom hrvatske obale između Srbije i Italije, popuštao je pred pritiscima N. Pašića i srpske vlade i njihovim odbacivanjem federalističkog uređenja buduće države. Supotpisnik Krfske deklaracije (1917.) i Ženevskog sporazuma (1918.), u kojima se zalagao za zajednicu utemeljenu na ravnopravnosti naroda. Nakon rata prvi ministar vanjskih poslova Kraljevine SHS, zastupao interese spomenute države na Mirovnoj konferenciji u Parizu. Poslije objave Rapallskog ugovora (1920.), dao ostavku i prešao u opoziciju. Kasnije se opredijelio za federalističku koncepciju, osobito nakon uspostave Vidovanskog ustava. Nakon atentata u Narodnoj skupštini, blisko surađivao s HSS-om, god. 1931. branio V. Mačeka pred Sudom za zaštitu države, a godinu kasnije i formalno pristupio HSS-u, te ušao u uže vodstvo stranke. Na sjednici Izvršnog odbora Seljačko-demokratske koalicije u studenom 1932. formulirao Zagrebačke punktacije. U to se vrijeme počeo zalagati za konfederalizam, smatrajući da federalistička koncepcija više nije sigurna garancija hrvatske nacionalne posebnosti i samostalnosti.

Mjesto (grad/općina):

Split

Beč (Austrija)

Graz

London

Pariz

Italija

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:
Latinica

Vrijeme djelovanja:
1864-1938 g.

Funkcije:
Političar.

Naslov:

Rahl, Karl

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Karl Rahl (1812. - 1865.), austrijski slikar i grafičar.

Školovao se u Beču, Münchenu i Stuttgartu. Živio je u Rimu, a od 1850. godine u Beču, gdje je vodio slikarsku školu i postao profesor akademije. Izveo je u ulju veći broj kompozicija s alegorijskim, historijskim i religioznim temama, portreta te dekorativnih fresaka u Beču, Oldenburgu i Gmundenu.

Mjesto (grad/općina):

Italija

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Vrijeme djelovanja:

1812-1865 g.

Funkcije:

Slikar.

VIAF osoba:

66739416